

معماری و ناشنوایان

راهکارهای طراحی فضاهای آموزشی

مهندس شیرین قاسمی سیپانی

دکتر مریم قاسمی سیپانی

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)

با همکاری:

اداره کل نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس استان اصفهان

سرشناسه	:	قاسمی سیجانی، شیرین
عنوان و نام پدیدآور	:	معماری و ناشنوایان : راهکارهای طراحی فضاهای آموزشی / نویسندگان شیرین قاسمی سیجانی، مریم قاسمی سیجانی.
مشخصات نشر	:	اصفهان : دانشگاه آزاد اسلامی، واحد خوراسگان، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	:	۴۰۰ ص: مصور (بخشی رنگی)، جدول، نمودار (بخشی رنگی).
شابک	:	۹۶۴-۹۷۸-۴۷۴۶-۹
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبا
یادداشت	:	کتابنامه.
عنوان دیگر	:	راهکارهای طراحی فضاهای آموزشی.
موضوع	:	معماری و کودکان معلول -- شاگردان معلول -- آموزش و پرورش -- ساختمان های مدارس -- طرح و ساختمان -- کودکان معلول -- خدمات -- ناشنوایان
موضوع	:	Barrier-free design for children with disabilities-- Students with disabilities -- Education-- School buildings -- Design and construction-- Children with disabilities -- Services for-- Deaf -- Services for
شناسه افزوده	:	قاسمی سیجانی، مریم
رده بندی کنگره	:	۱۳۹۶ ق ۳ ک ۹ / ۲۵۴۵ NA
رده بندی دیویی	:	۷۲۰
شماره کتابشناسی ملی	:	۵۰۷۱۰۴

معماری و ناشنوایان

راهکارهای طراحی فضاهای آموزشی

مهندس شیرین قاسمی سیجانی، دکتر مریم قاسمی سیجانی

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول چاپ: ایمان-ربانی صحافی: آدین

قیمت: ۳۴۰۰۰ تومان

مراکز فروش: ۹-۳۲۲۱۹۹۷۸-۳۱ و ۰۳۱-۳۵۳۵۴۱۷۰

ایمیل نویسندگان

mghasemi@khuisf.ac.ir

shirin_gh80@yahoo.com

فهرست مطالب

۶	مقدمه ریاست اداره کل نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس استان اصفهان
۶	مقدمه رئیس دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)
۷	مقدمه نویسندگان
۹	فصل اول: اختلالات شنوایی (ناشنوایی، کم‌شنوایی و ...)
۹	مقدمه
۹	۱-۱. تعاریف ناشنوایی و اختلالات وابسته به آن
۱۴	۱-۳. اختلال شنوایی و سخت‌شنوایی
۱۴	۱-۳. مدل‌های شناخت ناشنوایی
۱۶	۱-۴. افت شنوایی
۲۲	۵. بررسی شناسایی ناشنوایان
۲۵	۱-۶. بزرگ ناتوانی‌های همراه با ناشنوایی
۶۲	۱-۷. نقش والدین
۲۶	۱-۸. روش‌های تشخیص ناشنوایان
۲۷	۱-۹. زبان ناشنوایان (نقش‌های ارتباطی)
۳۵	۱-۱۰. عوامل مؤثر بر گفتار ناشنوایی
۳۶	۱-۱۱. تکنولوژی‌ها و ابزارهای کمک‌شنوایی
۴۵	فصل دوم: آموزش ناشنوایان
۴۵	مقدمه
۴۵	۲-۱. تاریخچه آموزش ناشنوایان در جهان
۵۲	۲-۲. توانایی‌ها و محدودیت‌های کودکان ناشنوا
۵۴	۲-۳. نکاتی درباره نحوه برقراری ارتباط با کودکان ناشنوا
۵۵	۲-۴. نکاتی درباره اصول و ویژگی آموزش کودکان ناشنوا
۶۰	۲-۵. نیازمندی‌های کودکان ناشنوا
۶۰	۲-۶. فلسفه‌ها و برنامه‌های آموزشی کودکان ناشنوا
۶۳	۲-۷. انواع مدارس ناشنوایان
۶۸	۲-۸. نقش آموزش دبستان و دبیرستان در برآورده‌نمودن نیازهای ناشنوایان
۷۱	۲-۹. وضع موجود مدارس ناشنوایان در ایران
۷۴	۲-۱۰. آموزش عالی
۷۵	۲-۱۱. محیط‌های یادگیری مجازی
۷۶	۲-۱۲. تأثیر آموزش مدرسه‌ای بر روابط اجتماعی کودکان ناشنوایان

فصل سوم: معماری مناسب برای ناشنوایان

مقدمه

- ۱-۳. پیشینه مطالعات معماری مدارس ناشنوایان
- ۲-۳. راهکارهای دانشگاه گالودت برای طراحی فضاهای مناسب ناشنوایان
- ۳-۳. اصول مکان‌یابی مدرسه ناشنوایان
- ۴-۳. اصول معماری طراحی فضای ناشنوایان
- ۵-۳. سایر اصول معماری طراحی فضای ناشنوایان

فصل چهارم: معرفی برخی از مدارس ناشنوایان

مقدمه

- ۱-۴. دانشگاه گالودت
- ۲-۴. آمریکا برای ناشنوایان
- ۳-۴. مدرسه کودکان ناشنوا و کم‌توان ذهنی دیانگ
- ۴-۴. مدرسه ناشنوایان کالیفرنیا
- ۵-۴. مدرسه ناشنوایان دلاور
- ۶-۴. دبیرستان پینو
- ۷-۴. مدرسه راهنمایی آف دم اسشافزفلد در آلمان
- ۸-۴. دبستان کینگ تان
- ۹-۴. تالار اِمجینیشن
- ۱۰-۴. مدرسه ایالتی ناشنوایان و نابینایان آبرونا
- ۱۱-۴. مرکز یادگیری ناشنوایان: مرکز آموزش و پژوهش و کتابخانه مرکزی
- ۱۲-۴. دبستان کنیویل
- ۱۳-۴. مدرسه همیلتون لاج برای ناشنوایان
- ۱۴-۴. مدرسه ناشنوایان فرانک بارنس
- ۱۵-۴. مدرسه گاورنر بکستر برای ناشنوایان
- ۱۶-۴. مرکز آموزش ناشنوایان گلستون
- ۱۷-۴. مدرسه ناشنوایان اوهایو
- ۱۸-۴. کتابخانه موبینگا برای ناشنوایان
- ۱۹-۴. مدرسه ناشنوایان پنسیلوانیا
- ۲۰-۴. مرکز جدید آموزش ارتباطات دانش آموزان مگوایر
- ۲۱-۴. مدرسه ناشنوایان و نابینایان ویرجینیا
- ۲۲-۴. بازسازی مرکز فرهنگی ناشنوایان کانادا
- ۲۳-۴. طراحی مدرسه شبانه‌روزی ناشنوایان

فهرست منابع

مقدمه نویسندگان

معلولیت گروه‌های مختلفی را شامل می‌شود و ناشنوایان در گروه ناشنایان حسی قرار می‌گیرند. ناشنوایی معلولیتی است که غالباً پس از سایر معلولیت‌ها، به علت مشکلات برقراری ارتباط بین افراد ناشنوا و دیگران، موجب انزوا و در خود فرو رفتگی فرد می‌شود و اغلب به دلیل اینکه در ظاهر، افراد ناشنوا هیچ تفاوتی با دیگر افراد ندارند مشکلات آنها جدی گرفته نمی‌شود.

با توجه به اینکه ناشنوایان، وابستگی شدیدی به حواس بینایی و لامسه دارند و نحوه ارتباط آنان با محیط، از طریق گفتارخوانی یا زبان اشاره است، درک فضایی متفاوتی از دیگر افراد داشته و کیفیت محیطی متفاوتی مورد نیاز آنهاست. از این رو، در بسیاری از کشورها به این مهم توجه زیادی شده و امروزه کلاس‌ها، مراکز فرهنگی، مدارس، خانه‌ها، مغازه‌ها و ... برای ناشنوایان مناسب‌سازی و طراحی می‌شوند؛ این در حالی است که هنوز در ایران، فضاهای مناسب‌سازی شده برای این طیف از معلولیت وجود ندارد. علیرغم اینکه محیط آموزشی در ارتقای کیفیت یادگیری ناشنوایان بسیار تأثیرگذار است، مدارس ناشنوایان موجود در ایران، غالباً مانند مدارس عادی طراحی شده و برای آنها مناسب نیست. با این توصیف، هدف اثر حاضر، پرداختن به ویژگی‌های معمارانه مورد

نیاز برای طراحی مدارس ناشنوایان بوده است. توجه به این نکته ضروری است که طراحی بر مبنای اصول معماری ناشنوایان، می‌تواند به‌عنوان اصولی در طراحی مدارس عادی نیز بکار رود. همچنین بسیاری از اصول به دست آمده همچون توجه به فضاهای مرکزی، سیالیت فضایی و ...، نمونه‌های بسیاری در معماری سنتی ایرانی دارد. مهم‌ترین یافته‌های این مطالعه ارائه برخی از آخرین استانداردهای جهانی برای طراحی مدارس کودکان ناشنوا است. همچنین با توجه به ضرورت آموزش زودهنگام برای ناشنوایان از بدو تشخیص و اهمیت دبستان، به‌عنوان مقطعی بسیار سرنوشت‌ساز برای شکستن انزوا و برقراری ارتباط کودکان ناشنوا با دیگر افراد، اصول طراحی برای مقطع دبستان مورد توجه قرار گرفت.

این کتاب در چهار فصل، تدوین شده است؛ در فصل اول، اختلالات شنوایی معرفی شده و سپس در فصل دوم، اصول‌ها و راهکارهای آموزش ناشنوایان ارائه شده است. در فصل سوم، عوامل معماری مناسب برای ناشنوایان عنوان شده است. در فصل چهارم، نمونه‌هایی از مدارس ناشنوایان معرفی می‌شود.

در این مجال، محققان کتاب حاضر بر خود لازم می‌دانند از زحمات و همکاری مسئولین سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس استان اصفهان به‌ویژه آقای مهندس محمدحسین سجادی، آقای مهندس محمدرضا میرزاده، آقای مهندس سیدمهدی اصفهانی قدردانی کنند. همچنین از زحمات مسئولان سابق و فعلی پژوهشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان) آقای دکتر پیام نجفی و آقای دکتر مهدی طغیانی قدردانی می‌شود. نویسندگان کتاب بر خود لازم می‌دانند از زحمات خانم غاطمه دادرسی نیز قدردانی کنند و از انگیزه و پشتکار خانم مهندس زهره سیلانی برای ارائه ایده اولیه طرح، کمال تشکر را دارند. همچنین از زحمات خانم دکتر زهره قاری و خانم لیلا سرتیپ‌زاده برای بازخوانی و ویراستاری اثر تشکر و قدردانی می‌شود.

mghasemi@khuisf.ac.ir

shirin_gh80@yahoo.com